

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harphii Theologi Ervditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

Vti diuersi homines diuersis modis medijsque ad Deum vocentur,
quomodoque quidam diuinæ vocationi resistant. Cap. I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

D. HENRICI HARPHII

THEOLOGIAE MYSTICAE LIBRI III.

qui EDEN, hoc est, Paradisus contempla-
tiorum inscribitur,

PARS PRIMA.

*Vri diuersi homines diuersis modis medijsque ad Deum vo-
centur, quomodoque quidam diuinae uocationi
resistant. Cap. I.*

BONITAS diuina, cum sit bonum vniuersalif-
simum creaturis omnibus rationabilibus ingenita
liberalitate comunicare sese desiderat, vniuersos ad
vniionem suam sine differetia personarum inuitans,
& dicens: *Venite ad me omnes qui concupiscitis me.* Ecclef. 24.
Matth. 11.
Et iterum: *Venite ad me omnes, qui laboratis, & onera-
ti estis: & ego reficiam vos.* Cuius profecto uocationis
emolumentum ostendit, ad Patrem orans, & dicens: *Pater sancte, ser-
ua eos in nomine tuo, quos dedisti mihi, ut sint vnum, sicut & nos vnum su-
mus.* Iohan. 17. Et iterum: *Ut omnes vnu sint, sicut & tu Pater in me, & ego in te:*
ut & ipsi in nobis vnum sint, ut scilicet sicut Pater in Filio, & Filius in
Patre est: ita per vnitatis formam in Patre & Filio vnum omnes essent
constat per charitatis ignem. Vnde Augustinus ibidem: Ita est Pater
in Filio, ut vnum sint, quia vnius substantiae sunt. Nos vero esse quidem
possumus in eis vnum, tamen vnum cum eis esse non possumus: quia
vnius substantiae nos & ipse non sumus. Praeterea 1. ad Corinth. dicitur:
Quod is, qui adheret Deo, vnus spiritus efficitur, scilicet participati-
one beatitudinis in futuro, vel vnus spiritus copula dilectionis in praesenti,
quia secundum Augustinum: Humilitas nos Deo subijcit, puritas
iungit, charitas vnit. Dicitur autem vnus spiritus, quasi in vnum spi-
rans per concordiam gratiae, non vnus simpliciter per identitatem sub-
stantiae, quam vnitatem operatur charitas, quia transfert amantem in
amatum. Haec enim sicut Deum inclinatur ad terram, sic hominem sub-
leuat in caelum: & sicut Deum coegit humanari, sic hominem cogit dei-
ficari, dum suis impulsibus & aspirationibus, in supereminente quan-
dam ab-

Inadefides.

dam absorptionem, verum contemplatiuum cogit expirare & annihilari. Sed vix vix desidia temporis huius: quam pauci, pro dolor, audire fatagunt vocem inuitantis amici, nec est qui retractat dicens: Quid feci? Sed omnes ferè mundanis affectibus & inutilibus curiositatibus distenduntur. Quin etiam multi religiosi, viriq; sanctitate famosi, qui diuersis scientijs curiosis, aut inuentionibus industriosis mentem occupant etiam pro terrenis coaceruandis & conseruandis, aut diuersis laxationibus, dissolutionibus, murmurationibus, recreationibus, confouendis, mundanis etiam fauoribus & adulationibus frequentandis, miserabiliter abducuntur & præpediuntur: ita quòd diuinis inspirationibus & influentijs liberum aditum non indulgent: nec restat spiraculum aliquod, quo Creatorem suum anima fidelis per flammigeras affectiones attingat. Sicque diuina vocatio, vel inuitatio à diuersis diuersimodè suscipitur, vel respicitur. Quorum differentiam in numerum septenariū redigere placuit. Nam primò sunt quidam inuitationi huic semper inobedientes, sicut duri & indurati ac obdurati filij Adam, illud propheticum dicentes: *Desperauimus, post concupiscentias nostras ibimus.* Et hi quamdiu diuinam inuitationem nò obaudiunt, necesse est, quòd reliquis Dei donis careant, quæ nimirum ad exauditionem vocis ipsius inuitantis essent continuo securura. Et horum quidem multa sunt genera.

Vocatione
diuinam fi-
eri septifa-
ciam.
Hier. 18.

Genera
peccantium
quinque.

Lucæ 8.

Primum est illorum, qui de bonis operibus curam non habentes, viuere volunt secundum delectamenta corporis, ac secundum libitum in impeditiõibus, & multiplicitate cordis volutari. Quòd si quædam quædam opera de genere bonorum actitare videntur, sola quadam arida consuetudine ducti perficiunt. Et hi sunt inhabiles ad recipiendum Dei gratiam. Et quanquam receperint ad horam contriti, eam tamen retinere non possunt, eò quòd *ad tempus credunt, & in tempore tentationis recedunt.*

Secundum genus est illorum, qui teste conscientia lapsi sunt in mortalia, & nihilominus opera de genere bonorū perficiunt. Deum timentes, bonos diligentes, eorum precibus ituari cupientes, in eorū suffragijs spem suam constituent, ieiunantes, vigilantes, orantes, elemosynas facientes. Sed quamdiu auersio & vitiorum delectatio, dilectionem, & conuersionem ad Deum conculcant, & illi præponderant, tamdiu semper dei gratia sunt indigni.

Tertium genus est hæreticorum & perfidorum aliquatenus in fide ab-

de aberrantium, qui quæcunque bona fecerint, vel quemcunque modum religionis allumpserint, *sine fide Deo placere non poterunt*: quia fides omnis sanctitatis, & omnium virtutum solidissimum est fundamentum.

Quartum genus est hypocritarum, qui bona quidem opera faciunt, non propter honorem Dei, vel propriam salutem; sed propter nomen sanctitatis, aut cupiditatem vanæ laudis, aut propter res transitorias consequendas: & intrinsecus falsi sunt, & à Deo auersi, licet extrinsecus boni cæteris appareant. De quibus ait Dominus: *Amen dico vobis, receperunt mercedem suam.*

Matt. 6.

Quintum genus est illorum, qui sine timore & verecundia perseverantes in mortali, de Deo non curant, nec de bonis eius; sed vitam spiritualem hypocrisim reputant, & quicquid eis de DEO vel virtutibus dicitur, inuitè audiunt, aut potius irrident. Statuerunt enim in animo suo quasi non esset Deus, cælum, vel infernus: & ideo nihil scire voluit, præter id, quod præsentialiter sentiunt. Et hi peccant in Spiritum sanctum. Veruntamen adhuc conuerti possunt licet difficulter & raro contingat. Ecce quinque peccantium genera distinximus, qui quidem omnes ad vniõnem à DEO vocantur: sed quamdiu peccator se paratum exhibet in obsequium vitiõrum, surdus & cæcus permanet ac ineptus degustare & sentire diuinum bonum, quod in eo Deus operari desiderat. Quod si diuinæ vocationi veraciter obsecundare voluerit, necessarium est vt liberè proponat peccata deserere, penitentiam agere, virtutibus insistere, vt vel sic Deo concors & vnanimis fiat, & eius gratiam recipiat. Ad quod vt efficacius induci mereatur, tria præcipue consideret.

Peccator
quid faciat?

Primò, sic illam infinitam liberalitatem diuinam inspiciat, quod proprio bonitatis instinctu, omnes homines ad suam vnitatem sine personarum acceptione misericorditer vocat & inuitat. Nimirum cum *vult omnes homines saluos fieri, & ad agnitionem sui nominis peruenire*, tam malos, quam bonos. 1. Tim. 2.

Secundò, sic de bonitate & diuina largitate sentiat, quod cum gratia sua profluere non cessat: in omnes eius vocationi obsecundare volentes: quia tribuit *omnibus abundanter & non improperat.*

Iacobi 1.

Tertiò, tandem in se veraciter intelligere debet & experiri, nos posse fieri vitam vnã, vnumque spiritum cum Deo, si nobis ipsis penitus renuntiantes, subsequuti fuerimus Dei gratiam in excellentissi-

mo secretario suo, quod nos ducere velit, obediens dominicae voci dicenti: *Qui mihi ministrat, me sequatur, & ubi ego sum, illic & minister meus erit.* Haec autem sequela profectus ordinato semper gressu perficitur, quia gratia Dei semper ordinate agit in quouis homine, iuxta modulum vniuscuiusque capacitatis.

Secundo principaliter sunt quidam hanc inuitationem quasi serui mercenarij receptantes, & amplectentes. Et huiusmodi licet exterioribus operibus Deo obsecundare videantur: contrarij tamen sunt in intentione, dilectione, sensione, & in omni interna exercitatione. Tam inordinate namque seipsos diligunt, quod non ob aliud, nisi ob proprium lucrum, & mercedem Deo seruire quarunt, in omnibus exercitijs sibi metipsis intendentes, eo quod inordinate sibi metipsis coniuuenti sunt, & ad seipsos reflexi, quia vera & filialis dilectio illis deest, quae esset eos Deo & electis omnibus vnitura. Quare merito serui mercenarij conuincuntur, hereditate diuina priuandi. *Non enim manet seruus in domo in aeternum.* Quia mercenarius amor non modo non meretur, sed demeretur, non constituendo Deum principalem suae dilectionis finem. Vnde licet ipsi mandata Dei sanctaeque matris Ecclesiae seruare videantur, legem tamen charitatis ignorant: quia quicquid agunt, necessitate cogente, non ex charitate faciunt, ne scilicet cum reprobis damnentur in aeternum. Cum igitur intrinsecus infideles sint, in Deo perfecte confidere non possunt, sed tota eorum vita interior est formido & pavor, miseria & labor. Omnes eorum preces, labores, & opera quaecumque facere poterunt, ad expellendum hunc timorem, nullum eis profusus effectum auxilij praestant: quia quanto magis inordinate se diligunt, tanto plus inferni tormenta formidant. Ex quibus liquet, quod propria dilectio, qua homines seipsos amulantur, timorem parit infernalem: qui timor oritur ex inclinatione naturali, qua quilibet naturaliter appetit esse beatus. Vnde licet Deo quis infidelis extiterit se tamen ex se sentit ad beatitudinem, quae Deus est, inclinatum, quam utique timet amittere, quia se magis quam Deum amat, & ipsam beatitudinem abstrahendo propter seipsum zelat: quapropter infidelis esse comprobatur. Iste tamen est timor, qui dicitur *sapientia principium*, & lex infidelium seruorum Dei; quia cogit hominem peccata deserere, virtutes concupiscere, opera bona perficere, quae praeparant hominem intrinsecus ad gratiam Dei suscipiendam, & ad efficiendum seruum fidelem. Nam in eo momento, quo vincere potest auxi-

Iohan. 8. *Non enim manet seruus in domo in aeternum.* Quia mercenarius amor non modo non meretur, sed demeretur, non constituendo Deum principalem suae dilectionis finem. Vnde licet ipsi mandata Dei sanctaeque matris Ecclesiae seruare videantur, legem tamen charitatis ignorant: quia quicquid agunt, necessitate cogente, non ex charitate faciunt, ne scilicet cum reprobis damnentur in aeternum. Cum igitur intrinsecus infideles sint, in Deo perfecte confidere non possunt, sed tota eorum vita interior est formido & pavor, miseria & labor. Omnes eorum preces, labores, & opera quaecumque facere poterunt, ad expellendum hunc timorem, nullum eis profusus effectum auxilij praestant: quia quanto magis inordinate se diligunt, tanto plus inferni tormenta formidant. Ex quibus liquet, quod propria dilectio, qua homines seipsos amulantur, timorem parit infernalem: qui timor oritur ex inclinatione naturali, qua quilibet naturaliter appetit esse beatus. Vnde licet Deo quis infidelis extiterit se tamen ex se sentit ad beatitudinem, quae Deus est, inclinatum, quam utique timet amittere, quia se magis quam Deum amat, & ipsam beatitudinem abstrahendo propter seipsum zelat: quapropter infidelis esse comprobatur. Iste tamen est timor, qui dicitur *sapientia principium*, & lex infidelium seruorum Dei; quia cogit hominem peccata deserere, virtutes concupiscere, opera bona perficere, quae praeparant hominem intrinsecus ad gratiam Dei suscipiendam, & ad efficiendum seruum fidelem. Nam in eo momento, quo vincere potest auxi-

Amor priuatus. quod propria dilectio, qua homines seipsos amulantur, timorem parit infernalem: qui timor oritur ex inclinatione naturali, qua quilibet naturaliter appetit esse beatus. Vnde licet Deo quis infidelis extiterit se tamen ex se sentit ad beatitudinem, quae Deus est, inclinatum, quam utique timet amittere, quia se magis quam Deum amat, & ipsam beatitudinem abstrahendo propter seipsum zelat: quapropter infidelis esse comprobatur. Iste tamen est timor, qui dicitur *sapientia principium*, & lex infidelium seruorum Dei; quia cogit hominem peccata deserere, virtutes concupiscere, opera bona perficere, quae praeparant hominem intrinsecus ad gratiam Dei suscipiendam, & ad efficiendum seruum fidelem. Nam in eo momento, quo vincere potest auxi-

Prou. 1. & 9. *sapientia principium*, & lex infidelium seruorum Dei; quia cogit hominem peccata deserere, virtutes concupiscere, opera bona perficere, quae praeparant hominem intrinsecus ad gratiam Dei suscipiendam, & ad efficiendum seruum fidelem. Nam in eo momento, quo vincere potest auxi-

Seruus quomodo quis fiat fidelis. Nam in eo momento, quo vincere potest auxi-

auxilio Dei propriam voluntatem, & sic abicere zelum sui ipsius inordinatum, quod Deo de omni necessitate sua audeat confidere, in hoc tantum Deo complacet, quod ei gratiam suam elargiri non differt, per quam veram sentit dilectionem, omnem expellentem ambiguitatem & timorē seruilem, ac plenariē confidere facientem quantum sit ex parte Dei, licet ex parte subiecti semper sit timendum: & sic efficitur seruus fidelis, Deum in cunctis actibus suis incipiens intendere & diligere.

Tertio sunt quidam hanc inuitationem fideliter suscipientes, sed segniter admodum prosequentes. Et ideo dicuntur serui desides & pigri, qui scilicet gratiam iam acceptam vilipendunt, & quasi pœlibus conculcant. Quibus Apostolus ait: Hortamur vos, *ne in vacuum gratiam Dei recipiatis*. Nam illi gratiam Dei in vacuum recipiunt, qui secundum illam diligenti sollicitudine non operantur. Et hæc est ingratitude maximè detestanda, operanti Domino non cooperari, qui dicit: *Sine me nihil potestis facere*. Vnde sicut generatio fieri non potest in materia generabili & corruptibili siue corporali secundum rationes feminales, nisi beneficio luminis corporum cælestium, quæ procul elongantur à generatione & corruptione: sic anima rationalis opera viua facere non potest, nisi recipiat à sole Christo beneficium gratuiti luminis gratiæ, & nisi sequatur ipsius lunæ, id est, Mariæ patrociniū, & imitetur aliquorum exempla Sanctorum, ex quorum concursu congregetur in eo viuū opus & perfectum. Et sicut natura corporalis animæ non potest vniri, nisi mediante humore, spiritu, & calore, quæ tria carnem disponunt, vt ab anima vitam recipiat: sic Deus non præstat animæ vitam, nec vnitur eidem, nisi sit humida, per gemitum compunctionis & pietatis: nisi sit spiritualis, per contemptū omnis terrenitatis, & nisi sit calida, per desiderium patriæ cælestis. Alioqui melius esset illi non agnoscere viam iustitiæ, quam post agnitionem retrorsum conuerti, ab eo quod illi traditum est sancto mandato. Contingit enim ipsi illud veri prouerbij: *Canis reuersus ad vomitum: & Sus lotus in volutabro luti*. Cui bene Dominus ait in Apocalypsi: *Vtinam calidus esses aut frigidus: sed quia tepidus es, incipiam te euomere de ore meo*. Et tales numerantur in statu deficientium. Ad cuius euidentiam est sciendum, quod tria sibi inuicem succedunt, quæ maximè à profectu retrahunt. Primum, est negligentia mater tepiditatis, & origo totius deficientiæ, quæ triplici funiculo textitur. Est enim negligentia cordis

Pigritia in
seruicendo
Deo.

2. Cor. 6.

Iohan. 15.

Vitæ animæ
tria causan-
tia quæ.

1. Pet. 2.

Prouer. 26.

Apoc. 3.

Negligentia
proficiendi
triplex.

Pppp custodi-

Cordis. custodiendi, dum vagari permittitur, circa superflua, inutilia, & nociva. Vnde Dominus: *Usquequò mora tuur in te cogitationes noxiae?* Ideo Sapiens consultat: *Omni custodia serua cor tuum*, quoniam ex ipso vita procedit. Est secundò negligentia temporis expendendi, cum, scilicet subtrahat gratia deuotionis, tardiù incurrit omnis exercitij virtuosi. Hinc male cauti spiritualis amoris iura non agnoscentes, cum sine delectationibus esse nolunt, protinus ad sensualia defluunt, otiosè circumcurritantes, & in fabulis tempus dilapidantes. Tales proficere non possunt, sed deficere coguntur: quoniam diligens custodia sui, & amor solitudinis atque silentij, totius profectus initium sortiuntur & finem.

Finis. Est tertio negligentia finis intendendi, quia propriam industriam non applicant efficaciter ad poenitendum & defendendum peccata commissa, ad abiicienda tentamenta diabolica, & ad consurgendum semper ad perfectiora exercitia. Ex qua negligentia secundum egreditur, scilicet concupiscentia, quia in desiderio est omnis otiosus & remissus, quæ similiter triplici funiculo contextitur. Est enim concupiscentia voluptatis, quæ fouetur in appetitu dulcium cibariorum, molliù indumentorum, & lasciuorum oblectamentorum: quorum primum motum pro posse subterfugere debet, quia lubrica sunt, & maxime maculantia. Est secunda concupiscentia vanitatis in appetitu fauoris, laudis, honoris, & familiaritatis, quæ hominem euiscerant, & vanum efficiunt: quia omnia opera faciunt, vt hominibus pareant. Est tertia concupiscentia curiositatis, cum inordinate quis appetit scire occulta, quæ mentem inquietant; videre pulchra, quæ sensus alliciunt, & mentem excæcant, habere chara, quæ affectum inficiunt, & amorè Dei in frigidant, & sic hominem semper ad deteriora detrahunt. Nam ex hac concupiscentia, quæ sic conscientiam amaricat & conturbat, egredietur tertium, scilicet nequitia, quæ sentina omnium vitiorum est, quia primò torporem inducit acedia, quo sibi ipsi grauis & aliis intolerabilis efficitur in cõuersatione, incorrigibilis in admonitione, profluens in amaricationes iræ, inuidia, & rancoris, & infinitas fouet suspiciones, detractiones, temeraria & peruersa iudicia, & similia cunctaque toruo lustrat oculo, vnde latatur tandem vel aliquos suæ malitiæ complices inuenire, cooperatores diaboli, & cohæredes aeterni supplicij: quòd à nobis auertat. CHRISTVS IESVS sapientia Patris.

Vii cer